

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların Sağlık Bakanı Fahrettin KOCA tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Cumhuriyet döneminin ilk yıllarındaki salgın hastalığı veremle mücadele etmek için 1924 yılında Heybeliada da Türkiye'nin ilk sanatoryumu açılmıştır.

Rehabilitasyon merkezinde Ustalar vasıtasıyla hastalara ayakkabıcılık, çorapçılık, fotoğrafçılık, vb. kurslar verilmiş ve hastalar zanaat öğrenip meslek sahibi olabilmışlerdir.

Sanatoryumun kuruluşunun 50. yılında yapılan bir araştırmaya göre, kurslara katılan yaklaşık bin kişinin yarısı meslek ve iş sahibi olmuştur. Sanatoryumda haftada bir moral günleri düzenleniyor, ya sinema gösterisi yapılıyor ya da konser verilerek hastaların moral desteklerinin artırılması sağlanıyormuş.

1947 yılında Dr. Ahmet Erbelger'in, 1951 yılında da, Dr. Siyami Ersek'in tam gün kadrolu çalışmaya başlamalarıyla ivme kazanan Heybeliada Sanatoryumu ülkenin ilk göğüs cerrahisi merkezlerinden biri haline gelmiştir.

Bu sebeple, tüberkülozda eğitim ve araştırma hastanesi olarak kabul edilen bu sanatoryum, İsmet İnönü, Rıfat Ilgaz, Ece Ayhan gibi isimlere de şifa vermiştir.

1980 öncesi tüberküloz; 'devletin bakmakla yükümlü olduğu bir hastalık' olarak kabul edilip hastanenin yakıt, gıda, elektrik, su masrafları sağlık bakanlığı tarafından ödenirken, 1980'lerde değişen sağlık politikası sonucu hastane kendi ihtiyaçlarını kendi gelirinden karşılamak zorunda bırakılmış ve yeni sisteme uyum sağlayamayan hastane maddi sıkıntı çekmeye başlamıştır.

1999 depremi sırasında binalarda hasarlar meydana gelmiş, çatılar hasar görmüş, bacalar yıkılmış, sıvalar bloklar halinde dökülmüş ve duvarlarda çatlaklar meydana gelmiştir. Oluşan hasarlara karşın can kaybı olmayan hastanede hastalar bahçelere taşınmış ve geçici bir süre hasta bakımları bahçede yapılmıştır.

Sağlık Bakanlığı'nın 01.08.2005 tarihinde onayladığı bir kararla, Heybeliada Sanatoryumu Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi lağvedilerek, kadroları ve tıbbi donanımları Süreyyapaşa Göğüs Kalp ve Damar Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne nakledilmiştir.

Kapatıldığı tarihlerde, 100 kadarı doktor ve hemşire olmak üzere, 250 personeli ve 660 yatak kapasitesi olan bu emektar hastane 30.09.2005 tarihi itibarıyla kapılarını kapatmıştır.

Boşaltıldıktan sonra iki bekçi eşliğinde kaderine terk edilen binalar zamanla bakımsızlıktan çürümeye başlamıştır. Binaların ne olarak kullanılacağına dair bir karar verilemezken 18.10.2009 tarihinde, A-Blok çatısında bilinmeyen bir nedenle çıkan bir yangın sonucunda, uzun yıllar verem hastalığına karşı verilen mücadelenin sembollerinden biri olan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk sanatoryumu kullanılamaz hale gelmiştir.

Atıl vaziyette duran bu yapıların sağlık hizmeti sunarak değerlendirilmesi için Sağlık Bakanlığı, Valilik (İl Sağlık Müdürlüğü), Adalardaki Sivil Toplum Kuruluşları ile birlikte çeşitli toplantılar yapılarak projeler sunulmuş ancak herhangi bir sonuç alınamamıştır.

Ayrıca, söz konusu yerleşkenin Diyanet Vakfına devredileceği iddia edilmektedir.

Sağlıktan bilime, sosyal olgulardan kültürel-tarihsel mirasa kadar birçok konuyu içinde barındıran ve belleklerde bu özellikleriyle yer edinen Heybeliada Sanatoryumunun korunması, yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması zorunlu olup bu alanın fonksiyon değişikliğine konu edilmemesi ve herhangi bir satış, devir ve kiralama işleminin yapılmaması, yapıldığı takdirde geri dönüşü olmayan tahribatlara neden olacağı çok açıktır.

Bu bağlamda;

- 1- Heybeliada Sanatoryumunun Diyanet Vakfına devredileceği iddiaları doğru mudur? Bu iddia doğru ise vakıf burayı hangi amaçla kullanacaktır?
- 2- Heybeliada Sanatoryumu yeniden sağlık hizmeti veren bir yapıya kavuşturulamaz mı?
- 3- Heybeliada Sanatoryumunun ne şekilde değerlendirileceği ile ilgili olarak Ada halkının görüşü alınmış mıdır?
- 4- Sağlık Bakanlığı, Valilik ve Adalardaki Sivil Toplum Kuruluşlarının sağlık hizmeti sunulması için hazırladıkları projeler neden kabul görmemiştir?